

Załącznik do zarządzenia Nr 792/2023

Burmistrza Maszewa
z dnia 3 listopada 2023 r.

PLAN
OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY
W GMINNYM ŻŁOBKU W DĘBICACH
TUPTUŚ

I. ROZDZIAŁ

PRZEBIEG PROCESU ADAPTACJI DZIECKA

CEL: Pomoc dzieciom w stopniowym i łagodnym dostosowywaniu się do nowego środowiska, jakim jest żłobek, oraz wsparcie rodziców w tym ważnym dla nich i ich pociechy etapie.

SPOSÓB REALIZACJI

1. METODA

- 1) poznanie oczekiwań, potrzeb i obaw rodziców oraz pierwsza nawiązana relacja z dzieckiem,
- 2) krótkie wizyty w żłobku z rodzicem przed rozpoczęciem pełnego dnia,
- 3) ustalenie rutyny, która pomoże dziecku czuć się pewnie w nowym środowisku,
- 4) pozwolenie dziecku na przynoszenie ulubionej zabawki czy kocyka, który pomoże mu poczuć się bardziej komfortowo,
- 5) informowanie rodziców o postępach i ewentualnych trudnościach w procesie adaptacji.

2. TECHNIKA

- 1) przedstawienie żłobka, personelu i programu dnia.
- 2) zapytanie rodziców o konkretne potrzeby, nawyki i preferencje dziecka,
- 3) czas spędzony w żłobku z jednym z rodziców od 1-2 godz. stopniowo wydłużany,
- 4) rodzic pozostaje w tle, pozwalając dziecku na eksplorację i nawiązywanie relacji z opiekunami,
- 5) stała godzina przyprowadzania i odbierania dziecka,
- 6) powtarzalne czynności, jak mycie rąk czy wspólne śpiewanie piosenki na rozpoczęcie dnia,
- 7) umiejscowienie przedmiotu w widocznym miejscu dla dziecka,
- 8) wspólne „opiekowanie się” przedmiotem z opiekunami,
- 9) krótkie rozmowy przy przyprowadzaniu i odbieraniu dziecka,
- 10) dzienniczek adaptacyjny, w którym opiekun zapisuje ważne informacje z dnia.

3. NARZĘDZIA

- 1) plan dnia,
- 2) nawiązywanie relacji,
- 3) powtarzające się czynności,
- 4) przedmioty do „opieki”,
- 5) rozmowa.

II. ROZDZIAŁ

ZAPEWNIENIE PRZEZ OSOBY SPRAWUJĄCE OPIEKĘ KOMFORTOWEJ I BEZPIECZNEJ ATMOSFERY

CEL: Poczucie bezpieczeństwa dziecka w trakcie pobytu w żłobku

SPOSÓB REALIZACJI

1. METODA

- 1) zdobycie jak największej ilości informacji na temat dziecka. Wiedza ta powinna obejmować informacje na temat potrzeb fizycznych, emocjonalnych i rozwojowych dziecka, a także wszelkie alergie, preferencje i nawyki,
- 2) dzieci w wieku do 3 lat najlepiej czują się w przewidywalnym środowisku. Stała rutyna daje im poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności,
- 3) dzieci potrzebują jasnych granic w swoim zachowaniu, aby czuć się bezpiecznie,
- 4) przestrzeń w żłobku powinna być dostosowana do potrzeb i bezpieczeństwa najmłodszych,
- 5) stała współpraca z rodzicami. Rodzice są najważniejszym źródłem informacji o dziecku i kluczowym partnerem w zapewnieniu jego komfortu i bezpieczeństwa.

2. TECHNIKA

- 1) przeprowadzenie wywiadu z rodzicami przed przyjęciem dziecka do żłobka. Utworzenie karty informacyjnej dla każdego dziecka, dostępnej dla wszystkich opiekunów,
- 2) ustalenie stałego harmonogramu dnia w żłobku, który będzie zawierał stałe pory posiłków, drzemek, zabaw oraz zajęć edukacyjnych. Zapewnienie, że każde dziecko ma stałe miejsce na drzemkę, swoje miejsce przy stole itp.,
- 3) ustalenie jasnych zasad zachowania dzieci w żłobku. Konsekwentne egzekwowanie tych zasad przez wszystkich opiekunów,
- 4) zakup mebli i zabawek odpowiednich dla wieku dzieci. Regularne przeglądy bezpieczeństwa przestrzeni, w tym sprawdzanie zabawek pod kątem ewentualnych uszkodzeń, zabezpieczenie gniazdek, zabezpieczenie drzwi i schodów itp.,
- 5) organizacja regularnych spotkań z rodzicami.

3. NARZĘDZIA

- 1) wywiad - karta informacyjna dziecka,
- 2) harmonogram dnia,
- 3) spis zasad,
- 4) odpowiednie meble i zabawki. Plan przeglądu bezpieczeństwa,
- 5) spotkania z rodzicami.

III. ROZDZIAŁ

ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI MOTORYCZNYCH

CEL: Zapewnienie dzieciom w wieku żłobkowym codziennych, różnorodnych i celowych aktywności ruchowych, które będą stymulować rozwój ich umiejętności motorycznych.

SPOSÓB REALIZACJI

1. METODA

- 1) rozpoczęcie dnia od zestawu prostych ćwiczeń rozciągających i aktywujących dla całego ciała,
- 2) wyodrębnienie w przestrzeni żłobka stref, w których dzieci mogą ćwiczyć różne umiejętności motoryczne,
- 3) korzystanie z możliwości, jakie daje plac zabaw lub ogród,
- 4) stymulacja ruchowa poprzez reagowanie na różne dźwięki, rytmy i melodie,
- 5) zabawy mające na celu rozwijanie motoryki małej.

2. TECHNIKA

- 1) organizacja krótkiej, około 10-minutowej gimnastyki tuż po przyjściu dzieci do żłobka z wykorzystaniem prostych piosenek i rymowanek, które pomogą dzieciom zapamiętać ruchy,
- 2) utworzenie „ścieżki równowagi” z różnorodnymi przeszkodami do przechodzenia, w tym kącik z piłkami do rzucania i toczenia oraz maty do skakania i turlania się,
- 3) organizacja codziennych wyjść na plac zabaw (jeśli pogoda na to pozwala), w tym zabawy z wykorzystaniem prostych przyrządów sportowych jak skakanki, hulajnogi, małe rowerki,
- 4) tańce do różnorodnej muzyki. Zabawy z chowanym i reagowaniem na stop/start muzyki. Proste instrumenty muzyczne do samodzielnego tworzenia rytmów,
- 5) wykorzystanie kolorowych koralików do nawlekania na sznurki. Puzzle, gry układanki. Plastelina, ciasto solne lub masa sensoryczna do modelowania.

3. NARZĘDZIA

- 1) piosenki/rymowanki,
- 2) maty, piłeczki,
- 3) proste przyrządy sportowe,
- 4) instrumenty muzyczne,
- 5) puzzle, gry, układanki.

IV. ROZDZIAŁ ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI JĘZYKOWYCH

CEL: Zapewnienie dzieciom w wieku żłobkowym codziennych, celowych i różnorodnych stymulacji językowych, które będą wspierać rozwój ich umiejętności komunikacyjnych oraz rozumienia i używania języka.

SPOSÓB REALIZACJI

1. METODA

- 1) codzienne czytanie dzieciom bajek, opowiadań i wierszy,
- 2) śpiewanie piosenek, rymowanek i piosenek paluszkowych,
- 3) podtrzymywanie „rozmów” z dziećmi, nawet jeśli jeszcze nie mówią pełnymi zdaniami,
- 4) opis codziennych czynności podczas ich wykonywania,
- 5) gry i zabawy mające na celu rozwijanie słownictwa i rozumienia języka.

2. TECHNIKA

- 1) wybór krótkich i atrakcyjnych książek dostosowanych do wieku dziecka, w tym czytanie z ekspresją, zmieniając ton głosu i podkreślając różne postacie oraz zachęcanie dzieci do patrzenia w ilustracje i opowiadania o nich,
- 2) wybór prostych piosenek z powtarzającymi się frazami, w tym używanie gestów i ruchów, które wspierają znaczenie słów oraz zachęcanie dzieci do śpiewania wraz z opiekunem,
- 3) reagowanie na dźwięki i słowa wydawane przez dziecko, udając, że to pełna rozmowa. Zadawanie pytań i czekanie na odpowiedź, nawet jeśli jest nią tylko gaworzenie. Komunikowanie się z dzieckiem na jego poziomie, używając prostych zdań,
- 4) opowiadanie o tym, co się dzieje podczas karmienia, przewijania, ubierania itp. Używanie konkretnych nazw i opisów, np. „Teraz włożymy niebieską skarpetkę na twoją nóżkę”,
- 5) gry polegające na dopasowywaniu obrazków do słów, w tym zabawy w wskazywanie przedmiotów lub części ciała na polecenie. Gry z kartami obrazkowymi przedstawiającymi różne przedmioty, zwierzęta itp.

3. NARZĘDZIA

- 1) Książki,
- 2) piosenki, gesty,
- 3) dźwięki, słowa,
- 4) opisy czynności,
- 5) różnego rodzaju gry.

V. ROZDZIAŁ

ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI SAMOOBŚŁUGI

CEL: Wspieranie dzieci w wieku żłobkowym w nabywaniu umiejętności samoobsługi, które pomogą im stać się bardziej niezależnymi i pewnymi siebie w codziennych czynnościach

SPOSÓB REALIZACJI

1. METODA

- 1) stworzenie regularnej rutyny dnia, która obejmuje czynności samoobsługowe,
- 2) zapewnienie dzieciom narzędzi i przedmiotów, które są odpowiednie dla ich wieku i umiejętności,
- 3) pozwolenie dzieciom na próbowanie różnych czynności samoobsługowych, nawet jeśli nie wykonują ich idealnie,
- 4) demonstracja, jak wykonywać poszczególne czynności,
- 5) organizowanie zabaw i aktywności, które naturalnie zachęcają do samodzielności.

2. TECHNIKA

- 1) ustalanie stałych godzin posiłków, drzemek, wizyt w toalecie itp.,
- 2) wspieranie dzieci w tych czynnościach, kierując ich uwagę na poszczególne etapy zadania,
- 3) zakup naczyń i sztućców odpowiednich dla małych dłoni. Ustalanie miejsca dla przedmiotów tak, aby dzieci mogły łatwo się nimi posługiwać,
- 4) pozytywne wzmacnianie prób dziecka, nawet jeśli nie odnoszą one pełnego sukcesu. Pomaganie jedynie wtedy, gdy jest to konieczne, a nie od razu,
- 5) pokazywanie, jak zakładać ubranie, myć ręce czy używać sztućców. Zachęcanie dzieci do naśladowania pokazanych czynności,
- 6) zabawy z wykorzystaniem lalki lub misia, których można ubierać, karmić itp. Ustalanie sytuacji, w których dzieci mogą samodzielnie podejmować decyzje, np. wybieranie zabawek, które chcą użyć.

3. NARZĘDZIA

- 1) harmonogram dnia,
- 2) przedmioty dnia codziennego,
- 3) pochwały wobec dziecka,
- 4) opisy czynności,
- 5) różnego rodzaju zabawy.

VI. ROZDZIAŁ

ROZWÓJ KOMPETENCJI POZNAWCZYCH I SENSORYCZNYCH

CEL: Wspieranie dzieci w wieku żłobkowym w rozwijaniu ich kompetencji poznawczych i sensorycznych poprzez różnorodne doświadczenia stymulujące wszystkie zmysły

SPOSÓB REALIZACJI

1. METODA

- 1) utworzenie specjalnych kącików w sali skoncentrowanych na zmysłach,
- 2) aktywności, które angażują małe mięśnie rąk i palców,
- 3) działania z wykorzystaniem wody do obserwacji zjawisk,
- 4) zachęcanie dzieci do eksploracji materiałów pochodzenia naturalnego,
- 5) zabawy, które łączą ruch z nauką.

2. TECHNIKA

- 1) kącik dotyku z różnymi materiałami (miękki, szorstki, chłodny, ciepły),
- 2) kącik słuchu z różnymi dźwiękami, instrumentami i nagraniami,
- 3) zabawy z ciastoliną, masą solną czy piaskiem kinetycznym,
- 4) układanie klocków, nawlekanie koralików,
- 5) obserwacja, co pływa, a co tonie,
- 6) eksperymenty z mieszaniem wody z innymi substancjami,
- 7) zabawy z liśćmi, patykami, kamieniami,
- 8) obserwacja zmian w naturze (np. jak liście zmieniają kolor),
- 9) skakanie po liczbach namalowanych na podłodze,
- 10) tańce, podczas których dzieci uczą się nazw części ciała.

3. NARZĘDZIA

- 1) utworzenie kącików,
- 2) ciastolina, koraliki,
- 3) woda, różne substancje,
- 4) liście, patyki,
- 5) taniec, gry.

VII. ROZDZIAŁ

ROZWÓJ KOMPETENCJI TRENINGU I KONCENTRACJI UWAGI

CEL: Wspieranie dzieci w wieku żłobkowym w treningu uwagi i koncentracji, dzięki specjalnie dobranym aktywnościom i technikom.

SPOSÓB REALIZACJI

METODA

- 1) utworzenie stałej rutyny dnia, która pomaga dziecku wiedzieć, czego się spodziewać, co wspiera koncentrację,
- 2) zabawy i gry, które naturalnie wymagają uwagi i koncentracji,
- 3) ćwiczenia fizyczne, które wymagają skupienia i świadomości ciała,
- 4) wprowadzenie krótkich momentów relaksacji, które pomogą dziecku nauczyć się, jak uspokoić umysł,
- 5) zabawy, które angażują różne zmysły i wymagają zwrócenia uwagi na bodźce sensoryczne.

TECHNIKA

- 1) regularność czynności takich jak posiłki, drzemki czy zabawy,
- 2) wprowadzenie krótkich sekwencji relaksacyjnych przed zadaniami wymagającymi skupienia,
- 3) układanie puzzli, gry w układanie kolorów czy kształtów,
- 4) zabawy z lupą, obserwowanie drobnych przedmiotów lub owadów,
- 5) proste ćwiczenia równoważne, np. chodzenie po linii czy balansowanie na jednej nodze,
- 6) tańce z elementami naśladowania ruchów prowadzącego,
- 7) proste ćwiczenia oddechowe,
- 8) słuchanie spokojnej muzyki czy dźwięków natury,
- 9) zabawy z materiałami o różnych fakturach, takimi jak piasek, woda, ciasto,
- 10) słuchanie różnych dźwięków i próba ich rozpoznawania.

NARZĘDZIA

- 1) muzyka relaksacyjna,
- 2) puzzle, lupa,
- 3) taniec, lina,
- 4) muzyka,
- 5) piasek, woda, ciasto.

VIII. ROZDZIAŁ ROZWÓJ KREATYWNOŚCI

CEL: Wspieranie dzieci w wieku żłobkowym w rozwijaniu kreatywności, kształtując umiejętności twórczego myślenia, wyobraźni i ekspresji.

SPOSÓB REALIZACJI

1. METODA

- 1) stworzenie przestrzeni pobudzającej ciekawość i chęć eksploracji,
- 2) zachęcanie do samodzielnej, nieskierowanej zabawy, pozwalając dzieciom na twórcze eksperymentowanie,
- 3) zabawy i projekty, które pozwalają dzieciom na wyrażenie siebie,
- 4) role i zabawy, które zachęcają do wcielania się w różne postaci,
- 5) stymulowanie wyobraźni poprzez literaturę i opowieści.

2. TECHNIKA

- 1) różnicowane materiały do zabawy: tkaniny, papier, kredki, farby, materiały recyklingowe,
- 2) kącik artystyczny, gdzie dzieci mogą swobodnie tworzyć,
- 3) czas na swobodną zabawę bez konkretnych instrukcji,
- 4) dostęp do różnorodnych zabawek i materiałów, które dzieci mogą wykorzystywać na różne sposoby,
- 5) malowanie palcami, lepienie z gliny czy plasteliny,
- 6) tworzenie prostych instrumentów muzycznych i wspólne granie,
- 7) kostiumy i rekwizyty do przebierania się,
- 8) scenki i historyjki wymyślane przez dzieci,
- 9) codzienny czas na czytanie bajek,
- 10) zachęcanie dzieci do opowiadania własnych historii lub kontynuowania opowieści.

3. NARZĘDZIA

- 1) Materiały do zabawy.
- 2) Zabawki.
- 3) Gлина, plastelina.
- 4) Kostiumy, rekwizyty.
- 5) Bajki.

IX. ROZDZIAŁ
ROZWÓJ KREATYWNOŚCI
ROZWÓJ KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH I EMOCJONALNYCH

CEL: Wsparcie dzieci w wieku żłobkowym w nabywaniu i praktykowaniu umiejętności społecznych i emocjonalnych, takich jak rozpoznawanie własnych emocji, empatia, współpraca i asertywność.

SPOSÓB REALIZACJI

1. METODA

- 1) stworzenie przestrzeni, w której dzieci czują się akceptowane i rozumiane,
- 2) stymulowanie interakcji społecznych poprzez zabawy w naśladowanie,
- 3) zachęcanie do współpracy i budowania relacji,
- 4) używanie literatury jako narzędzia do rozmów o uczuciach i relacjach,
- 5) zabawy i ćwiczenia rozwijające zdolność do rozumienia i dzielenia się uczuciami innych.

2. TECHNIKA

- 1) akceptacja i walidacja uczuć każdego dziecka,
- 2) zachęcanie dzieci do wyrażania swoich uczuć słowami,
- 3) wcielanie się w różne postacie i role społeczne, np. lekarz, sprzedawca,
- 4) scenki prezentujące różne sytuacje społeczne,
- 5) grupowe zadania, np. tworzenie wspólnego obrazu lub budowa wieży z klocków,
- 6) gry i zabawy wymagające współpracy i komunikacji,
- 7) wybór książek ukazujących różne emocje i sytuacje społeczne,
- 8) omawianie uczuć bohaterów i porównywanie ich do własnych doświadczeń,
- 9) ćwiczenia polegające na odgadywaniu uczuć na podstawie mimiki czy postawy ciała,
- 10) rozmowy o tym, jak różne sytuacje mogą wpływać na uczucia innych.

3. NARZĘDZIA

- 1) rozmowa,
- 2) scenki,
- 3) gry i zabawy,
- 4) książki,
- 5) ćwiczenia.

X. ROZDZIAŁ PRZESTRZEGANIA ZASAD HIGIENY

CEL: Nauczanie dzieci w wieku żłobkowym ważności higieny oraz wprowadzenie rutynowych nawyków higienicznych w codziennym życiu żłobka.

SPOSÓB REALIZACJI

1. METODA

- 1) umieszczenie kolorowych plakatów i instrukcji dotyczących higieny w kluczowych miejscach żłobka,
- 2) wprowadzenie regularnych momentów dnia przeznaczonych na czynności higieniczne.
- 3) wykorzystanie gier i zabaw do nauki higieny,
- 4) modelowanie prawidłowych zachowań higienicznych przez personel żłobka,
- 5) informowanie rodziców o zasadach higieny obowiązujących w żłobku i zachęcanie do kontynuowania nauki w domu.

2. TECHNIKA

- 1) plakaty pokazujące prawidłową technikę mycia rąk,
- 2) obrazki przedstawiające różne czynności higieniczne: mycie zębów, używanie chusteczek,
- 3) mycie rąk przed posiłkami, po korzystaniu z toalety, po powrocie z zabaw na dworze,
- 4) wspólne mycie zębów po śniadaniu,
- 5) gry, w których dzieci "leczyły" pluszowe zabawki, dbając o ich czystość,
- 6) zabawy w wodzie z dodatkiem mydła, uczące prawidłowego mycia rąk,
- 7) regularne mycie rąk przez personel w obecności dzieci,
- 8) demonstracja innych zachowań higienicznych, jak zakrywanie ust podczas kichania,
- 9) spotkania z rodzicami na temat higieny,
- 10) broszury i ulotki z poradami dotyczącymi higieny dla najmłodszych.

3. NARZĘDZIA

- 1) plakaty,
- 2) mydło, pasta do zębów,
- 3) gry w wodzie,
- 4) zachowania higieniczne,
- 5) spotkania z rodzicami.